

Fra Kristeligt Dagblad

Rummets kunst

Udstilling: Efterårsudstillingen 2004 på Charlottenborg mangler en skarp og visionær ide

Af Camilla Jalving

Efterårsudstillingen på Charlottenborg er et af de faste indslag i årets udstillingskalender. Så ved man, at bladene falder, og sommeren er forbi, og denne tilbagevendende, denne tingenes evige genkomst, er jo både ganske tryk, men også ret kedsommelig.

Hvad der savnes på årets Efterårsudstilling er den visionære ide, det åbenlyse ønske om at lave netop denne udstilling. Med andre ord en skarp og kreativ kuratering, som kan hæve traditionens tunge byrde. Det eneste, som dog heldigvis ændrer sig, er bestyrelsens udvalg af kunstnere, hvilket i år både omfatter danske og udenlandske billedkunstnere, kunsthåndværkere, arkitekter og en enkelt multimediekunstner. Hvad årets tema er forbliver dog i det dunkle, godt hjulpet på vej af det formidlingsmæssigt set håbløse informationsmateriale.

Men uden at skyde helt forbi er det noget om rum. De sociale, private og offentlige rum. Dem, som omgiver os, dem, vi lever i, dem, vi drømmer om, og dem, som kunstnerne undersøger.

Mest poetisk er Peter Callesens fantastiske papirklipsslot "Impenetrable Castle", som i sin om end majestætiske, så dog skrøbelige tronen synes at indeholde både utopien og dens umulighed. På heroisk vis har slottet rejst sig fra det hvide papir, der stadig ligger på gulvet med slottets aftryk i negativ form og således udgør det lukkede kredsløb, som titlen henviser til.

Arbejder Callesen i eventyret og magiens rum, går Søren Martinsen ud i det virkelige med sin video fra et mennesketomt Reeperbahn-Tivoli, fanget post festum i daggryets grå lys. Hvor der før var blinkende neonlys og nattens vilde brøl, er der nu kun dets fravær eller forestillingen derom. Et surreelt drømmeunivers, fanget efter lukketid, hvor drømmene er slukkede.

Fra drømmerum går det til hverdagsrum i Carina Randløvs humoristiske tegninger af livet i haverne, sådan som det udfolder sig bag hækken mellem natur og kultur, omgivet af, forskanset bag tæpper, parasoller, stakitter, fliser og kunstige græsplæner. Dette er det velkendte rum, det ubemærkede rum, som alligevel pludselig gøres sært og fyldt af kunstige afgrænsninger – som stregerne på gulvet i Dogville.

Lars Arrhenius fanger også dagliglivet og dagliglivets rum med stort vid i sin stiliserede animation af livets gang i en boligblok. Med slående ensrettethed ser man i et uendeligt loop de små piktogrammennesker stå op, gå på arbejde, dyrke sport, handle ind, spise, danse, føde, dø, elske, stå op, gå på arbejde, dyrke sport. Man spørger sig selv, om det er menneskene selv, der bestemmer, eller om det er rummene, de bebor?

Hvor disse værker har både materialitet og visuel værdi i sig selv, har andre af udstillingens værker mere karakter af det dokumenterende. Det gælder Lise Autogenas både visionære og idealistiske projekt: opførelsen af to lydopfangere, to kæmpe ører på hver sin side af Den Engelske Kanal. Lydopfangerne, som historisk er blevet brugt til at registrere fjendtlige fly, vil i Autogenas version gøre det muligt for to personer at tale sammen på tværs af vandet. Projektet er stadig i sin tilblivelse, så det, man kan se på udstillingen, er den historiske og tekniske dokumentation.

Det dokumenterende præg gælder også Fos/Balfelts indretning af Mændenes Hjem i København. Projektet har strakt sig over en ni måneders researchperiode, hvor kunstnerduoen har opholdt sig på stedet. Disse ni måneder er for så vidt også del af projektet, men dokumentationen lader på udstillingen meget tilbage at ønske. Det har ikke kun med Fos/Balfelts værk at gøre, men også mere generelt med spørgsmålet om, hvordan man udstiller disse mere undersøgende og socialt intervenserende projekter, der ikke har en konkret, materiel værkkarakter? Hvorledes giver man dem et interessant visuelt udtryk, som stadig bevarer det processuelle?

Arkitektgruppen UiD, som i flere år har arbejdet undersøgende i forhold til alternative boligformer, bystrukturer og samfundsvisioner forsøger at løse problemet med et helt rum fyldt af indholdsmættede plancher. Ret interessant – giver man sig den nødvendige tid, for informationer er der nok af. Langt mere sparsom er den prisbelønnede arkitektgruppe PLOT, som bidrager med en række pap- og skummodeller af både udførte, afviste og igangværende arkitekturprojekter. Her gives der ikke ved dørene med

supplerende bemærkninger og selvom en del nok skal finde modellerne interessante på deres egen umælede måde er det ikke helt nok. Arkitekturmodellerne mangler kunstnerisk potentiale og i hvert fald kunne det være interessant at få indblik i de forundersøgelser og den tilbundsgående research, som PLOT er så berømmet for.

Bladene falder, og Efterårsudstillingen 2004 er åbnet med enkelte gode værker i et blandet felt med en ikke helt klar mission.

Charlottenborgs Efterårsudstillingen 2004. Charlottenborg, København. Til d. 24. oktober

kultur@kristeligt-dagblad.dk

Lagt på nettet den 6. oktober 2004 kl. 00:00